

ærede Medlem for Randers Amts 4de Valgkreds (K. Kristiansen) stillede subsidiære Ændringsforslag. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem ikke havde stillet sit principale Forslag, ellers havde jeg staaet ved hans Side med Hensyn til hans subsidiære Forslag; men jeg kunde ikke andet end følge de andre 13 Medlemmer, der have stillet Forslaget under Nr. 1. Jeg vil ogsaa haabe, at det ikke skal faa den vidtrækkende Betydning, som det i Øjeblikket ser ud til. Havebrugsskolen i Beder er efter min Mening den eneste, der vil komme til at lide Uret ved det Forslag, som vi nu staa i Begreb med at gøre færdig fra dette Ting. Det er Synd — jeg bruger med Villie dette Udtryk — hvis denne Skole skal komme til at indstille sit Arbejde. Det er en af de vakreste Forstandere, vi have i Landet. Han er afholdt af sine Elever og af den Befolkning, han arbejder imellem. Det er den eneste Skole, saa vidt mig bekendt, der vil blive ramt haardt, hvis vi kun vedtage Ændringsforslaget om de 22 Aar. Attesterne ville ikke komme til at spille nogen Rolle for Landbrugsskolerne, men for denne Havebrugsskole eller Husmandsskole, som den oprindeligt var, vil det komme til at spille en stor Rolle, idet de fleste af Eleverne kommer der i en Alder af 16, 17, 18, højst 19 Aar. Det er ikke saa let for disse fattige unge Mennesker, som de saa at sige alle ere, at skaffe Attester, det er besværligt nok nu, og det vil ikke blive bedre siden. Jeg, som helt ud er med paa Forslaget om, at vi faa de saakaldte Husmandsskoler, vil haabe, at man lidt efter lidt vil komme til at se, at Beder Havebrugsskole hører med til de virkelige Husmandsskoler, og det vil ikke være rigtigt, at denne Skole, der er kommen frem ved privat Initiativ, skal lide under, at Staten paatager sig at bygge 2 andre Skoler. Jeg har den Tillid til den højtærede Minister, at han, hvis han ser, at de 2 nye Skoler skade den tredie, da vil komme med Forslag til Ændringer i Loven eller maaske administrativt ordne det saaledes, at Skolen i Beder ikke kommer til at lide Uret, men bliver ligestillet med de andre. Skulde altsaa det subsidiære Ændringsforslag, som jeg anbefaler,

ikke blive vedtaget, henstiller jeg til den højtærede Minister, at han, hvis det i Løbet af Aaret skulde vise sig, at Skolen i Beder kommer til at lide for meget Tab ved de 2 Husmandsskoler, som rimeligvis komme, da fremkommer med et Ændringsforslag til Loven, der kan forbedre Havebrugsskolens Kaar.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (J. C. Christensen): Under Henvisning til mine Udtalelser ved anden Behandling, skal jeg anbefale det af Fler-tallet under Nr. 1 stillede Ændringsforslag. Under Henvisning til samme Udtalelser skal jeg udtale, at jeg ikke kan anbefale Tinget at stemme for de 2 andre Ændringsforslag, hverken det principale eller det subsidiære. Det er mig ikke muligt at se, at der ved dette Lovforslag gøres nogen Skade for de bestaaende Landbrugsskoler og heller ikke for Havebrugsskolen i Beder. Hvad Attesterne angaar, kan det, at man sætter en Aldersgrænse paa 22 Aar, heller ikke skade denne Skole, og det paastod den ærede Forslagsstiller heller ikke. Det eneste, der muligvis kan tænkes at skade Skolen i Beder, skulde da være de to ny Skoler med deres Forrettigheder. Jeg tror imidlertid ikke, at det vil spille nogen stor Rolle, om ca. 100 af det store Antal Elever, der søge vore Landbrugsskoler, gaa over til to ny Skoler, og navnlig da dette Lovforslag, naar det bliver gennemført, jo giver rigeligere Midler til Understøttelse af Elever, saa at man maa paaregne, at det fremtidige Elevantal i de kommandt Aar vil stige meget betydeligt. Det er min Overbevisning, at selv om man opretter disse to Skoler, vil der blive rigelig saa mange Elever som nu, der ville søge de bestaaende Landbrugsskoler og ogsaa Havebrugsskolen i Beder, saa at den vil blive meget vel tjent med denne Lovs Bestemmelser, saaledes som jeg har foreslaaet den ført igennem. Foreløbig er der jo ingen ny Skoler oprettede, og da vil den endogsaa faa et Plus, et Fremskridt i sit Elevantal ved de rigelige Understøttelser, som her foreslaas. De to Skoler ere oprindelig af mig foreslaaede med en Særstilling, baade derved at de kunne faa Statslaan, og ved at de kunne godkendes